

Lugoj

FestTeamArt

Ion PARHON

Remember: Lugojul își respectă tradiția

Pe scena Teatrului Municipal „Traian Grozăvescu” din Lugoj s-a desfășurat cea de-a IX-a ediție a **Festivalului Internațional de Teatru**, „**FestTeamArt**”, reunind trupe din România (Lugoj, Timișoara, Brașov, Călărași, Tulcea), Serbia, Grecia (Perigiali și Thermi), Spania, Israel și Argentina. Organizat de Casa de Cultură a municipiului și teatrul-gazdă, conduse cu neobosit sânge și remarcabilă competență de către profesorul Nicolae Blidaru, și beneficiind de sprijinul Primăriei, al Consiliului local Lugoj și al Consiliului județean Timiș, festivalul se adaugă altor trei manifestări internaționale de prestigiu din palmaresul lugojan, dedicate folclorului, muzicii corale și operei, prin care așezarea își onorează și tradițiile și prezentul în viața culturală a țării.

În orașul care va sărbători nu peste multă vreme 175 de ani de teatru, s-au jucat piese românești încă din 1841, mai întâi de către elevi, apoi de o trupă care îl afla în rândurile sale și pe Coriolan Brediceanu. În actualul sediu, ridicat în 1902, a luat ființă un Teatru popular în 1966, devenit din 1990 Teatrul Municipal, care, din 1995, poartă numele marelui solist de operă Traian Grozăvescu, plecat prematur de pe scena vieții și înmormântat aici, la Lugoj. În ultimele trei decenii, teatrul lugojan a efectuat turnee în țară și străinătate, cu spectacole montate în trecut de valoroși directori de scenă, în frunte cu Aureliu Manea, iar astăzi, de Anca Maria Colțeanu și alți regizori din diferite generații, culegând aprecieri elogioase în Ungaria, Cehia, Grecia, Serbia, Italia, Anglia și Austria.

O ambianță sărbătorească

Festivalul a găzduit și două manifestări „complementare” artei spectacolului, bine integrate năzuinței organizatorilor de a conferi acestei manifestări atributele unui autentic eveniment cultural-artistic. Mai întâi, o remarcabilă expoziție, reunind picturile doamnei **Elena Eugenia Olar**, cu o cromatică populată de incitante interogații și o impresionantă muzicalitate, și sculpturile definite printr-un delicat mariaj între elementul arhaic și o modernitate bine asimilată, semnate de **Marius Bacriu Petrescu** și **Ladislau Pokker**, toți trei membri ai UAP, afirmați în cadrul unor numeroase expoziții naționale și internaționale. Cu viu interes, a fost întâmpinată, apoi, lansarea în premieră a volumului **Actori poeți, poeți actori**, apărut la Editura timișoreană „Brumar”, o antologie de Lucia Nicoară și Cristiana Gavrilă, după o idee a criticului Mircea Ghițulescu. Într-o vreme când asistăm la o violentă mediatizare a pseudo-VIP-urilor și a nonvalorilor, iar imaginea actorului este adeseori terfelită în fuga unor tabloide după senzaționalul minat de vulgaritate, apariția acestei cărți cu versurile unor importanți oameni de teatru, de la cei plecați dintre noi, ca Matei Millo, Aglae Pruteanu, Ion Manu, Gh. Ionescu-Gion, Ștefan Braborescu, Emil Botta, Toma Caragiu și Adrian Pinteau, la cei pe care-i putem întâlni și astăzi

Jorgelina JENON

pe scenă, ca Mircea Albulescu, Ion Lucian, Ștefan Radof, Dorel Vișan, Tudor Gheorghe și alții, reprezintă, așadar, și un gest reparatoriu, un omagiu la adresa actorilor cu o personalitate și sensibilitate artistică demne de prețuirea contemporanilor. La prezentarea volumului au participat Lucia Nicoară și unul dintre actorii-poeți, Dorel Vișan, care, în ultima seară a festivalului, le-a oferit spectatorilor un aplaudat moment interpretativ inspirat din dramaturgia eminesciană.

După faptă, și răsplată

Pe cea mai înaltă treaptă a podiumului laureaților, adică încununată cu *Premiul I*, s-a aflat reprezentația Teatrului „Apollo” din Perigiali, Grecia, cu *Iubita ciobănașului*, o poveste de dragoste bogată în conotații de sorginte folclorică, la care au contribuit pitorescul și autenticitatea costumelor, ori cu o spectaculoasă imagine scenică de ansamblu, gândită de regizoarea și interpreta Polixeni Orkopoulou Xanthakis. *Premiul II* a fost cucerit de tânăra trupă de la Catedra de artele spectacolului din cadrul Universității de Vest și Asociația PromoArt din Timișoara pentru *Nunta însângerată* după Federico García Lorca, într-o viziune scenică modernă, cu un permanent glissando între cuvânt, muzică și dans (flamenco), chiar dacă emoția concursului a prilejuit uneori și mici sincope ori inegalități de interpretare. *Premiul III* a revenit Teatrului „Secretul sunetului”, din Israel,

Scenă din *Lumea paralelă*

cu *Lumea paralelă*, un demers artistic luminos, deși era inspirat din drama Holocaustului, cu inserții muzicale celebre și o vioiciune imagistică recunoscută de realizatori drept rezultatul unui fericit contact cu arta Pinei Bausch.

Spectacolul care m-a impresionat cel mai mult a fost însă acela al actriței **Jorgelina Jenon**, de la Teatrul „Moviminetto Ataque” din Ciudad Mendoza, Argentina. Animată de un dramatic discurs despre condiția femeii în confruntarea cu aspre încercări existențiale și împlinită scenic printr-un limbaj de o seducătoare plasticitate a expresiei corporale, din zona teatrului gestual-coregrafic, această reprezentație, îndelung ovăționată de public, a fost încununată cu singurul *Premiu de interpretare*. Câte o mențiune au primit Teatrul „Trastos”, din Cuenca, Spania, oraș care în 2016 va fi capitală culturală europeană, pentru spectacolul cu *Ochii Lunii*, dar și entuziasta trupă românească din Satu Nou – Voivodina, Serbia, cu o reprezentație în care farmecul jocului celor doi interpreți principali ne amintea de „Judecata satului”, din teatrul nostru țărănesc. În final, Fundația europeană Drăgan a conferit un Premiu de excelență Teatrului „Traian Grozăvescu”, pentru spectacolul, prezentat în afară de concurs, cu *Jocul de-a vacanța*, de Mihail Sebastian, în regia Ancăi Maria Colțeanu, și pentru întreaga lui activitate dedicată artei spectacolului pe meleagurile lugojene.